

Praxe mi ukázala, že studuji správnou školu, tvrdí Bára Váchová

Bára Váchová miluje angličtinu. Ještě raději ale má, když pro ni může nadchnout někoho jiného. První studenty proto začala doučovat už na gymnáziu. Teď, ve druhém ročníku studia na Pedagogické fakultě MU, se díky praxi ocitla poprvé sama před třídou, kde si nejenom vyzkoušela novou roli, ale zažila řadu nečekaných situací.

Nelituješ po praxi rozhodnutí studovat pedagogickou fakultu?

Naopak. Díky ní jsem si uvědomila, že jsem tady správně. Že na to mám. Celý prvák jsem netrpělivě čekala, až si to budu moci ověřit. Ráda předávám to, co vím, ale jsem od přírody zmatkař a stresář. Tady jsem byla donucena jít do třídy a učit. A zvládla jsem to.

Jaký to byl pocit stoupnout si poprvé před třídu?

Naprosto nečekaný a naprosto skvělý. Všichni na vás koukají a najednou jste vy ten, kdo vše řídí. To, že budu učit, jsem se navíc dozvěděla pět minut před hodinou. Matikářka měla jednání a paní učitelka angličtiny mě o přestávce požádala, abych odučila hodinu matematiky, přestože ji nestuduji. Dostala jsem pětiminutovou přestávku na přípravu a šli jsme do sedmé třídy krátit zlomky.

Jak to dopadlo?

Ze začátku to byla pro mě nová role a nebyla jsem si jistá. Vzpomněla jsem si ale, jak látku vysvětluje právě jejich učitelka, na jejichž hodinách jsem měla náslech. Bylo to mých nejdelších 45 minut. Ale přežila jsem to a dokonce si myslím, že na to, že to bylo před velkou třídou poprvé a bez přípravy,

tak jsem to ustála. Na to jsem byla pyšná.

Působí to dost nečekaně. Jakou školu sis pro první, podzimní asistentickou praxi vybrala?

To je docela úsměvná historka. Já jsem totiž nevěděla, že si nemůžu zaregistrovat obě praxe – doučování i asistentickou praxi, takže je systém nejprve nezapsal. Garanti praxí mi sice pomohli problém vyřešit, vybrané školy ale už byly obsazené. Tak jsem nastoupila jako asistent pedagoga na základní školu pro zrakově znevýhodněné na Kamenomlýnské.

Co jsi tam dělala?

„Učila“ jsem v malé třídě zrakově znevýhodněných žáků. Ale protože jsem nestudovala speciální pedagogiku, ale angličtinu a zeměpis, a žáci zvládali všechno sami, tak jsem hlavně pozorovala, jak s nimi učitel pracuje, jak se chovají a co dělají. Zajímalo mě především, jak pedagog vysvětluje učivo. Všimla jsem si například, že právě vyučující v matematice vysvětluje každému látku zvlášť – každý to potřeboval vysvětlit jinak. Tak vypadala většina mého semestru. A pak přišel poslední den.

To je ten den, kdy jsi učila učila matematiku?

A nejen to. Přišla jsem v dobré náladě, že se zase podívám, co nového a jak to jde. Pak jsem učila tu matematiku. O přestávce za mnou přišla učitelka výtvarné výchovy, že potřebuje jít zdobit s dětmi, které vidí, stromek a že si mám spojit nevidomé žáky a mít s nimi výtvarku. S tím jsem neměla žádnou zkušenost. Nejdřív jsem se jim snažila vysvětlit, že nebudeme nic dělat, protože nevím, jak na to. Bylo na nich vidět, že se na hodinu moc těšili. Poprosila jsem je tedy, aby mi vysvětlili, jak vnímají svět. Dvě hodiny mi to vysvětlovali, ukazovali, jak používají smartphony, jak „vidí“ ten svůj svět a jak v něm žijí. Bylo to moc fajn.

Jak to pokračovalo?

Po hodině přišla znovu paní učitelka angličtiny s tím, že nedorazila učitelka dějepisu a prosila mě, jestli bych nevzala ještě to. Tak jsem si půjčila učebnici a probírali jsme křížácké výpravy, o kterých vlastně moc nevím. Přes první obavy jsem zjistila, že není tak důležité, abych znala konkrétní fakta, ale uměla zaujmout žáky natolik, aby sami zjišťovali informace.

Co jsi po tak náročném dni zjistila?

Uvědomila jsem si, že ten nápor zvládám a že i když v něčem nejsem perfektní nebo něco nevím, ukočírují celou třídu. Že asi vážně studuji to, co mám a hlavně na co mám. I když jsem byla postavena před, pro mě dosud nereálnou a nepředstavitelnou věc, zvládla jsem to.

V čem se lišila tvá očekávání o výuce ve škole od reality?

Když se mě paní ředitelka na začátku ptala, co od praxe očekávám, nevěděla jsem, co říct. Nepředstavovala jsem si nic konkrétního. Teď na jaře, ve čtvrtém semestru, pokračuji ve druhé, navazující, praxi, opět jako asistent pedagoga. Mám už nějakou představu, co a jak chci učit a vím, že získám zkušenosti, které jinde neseženu. Takže se očekávání vlastně splnila.

Kde teď působíš?

Chtěla jsem jít učit angličtinu na Slovanské náměstí. Tato kombinace ale už byla obsazená, proto jsem si tam vybrala zeměpis a tělocvik. Mám skvělého provázejícího učitele, který mě zapojuje do všeho, vedu dokonce část výuky, nechává mi prostor projevít se, něco předvést, co už umím. Moc mě podporuje. Opravovala jsem například jeho testy z geomorfologie a poprvé rozdala skutečné známky, bylo to úžasné. Mluvím se žáky, vysvětluji jim látku, což, jak jsem zjistila, není až tak úplně snadné a je třeba často věci velmi

zjednodušit. Suplovala jsem i moji milovanou angličtinu.

Co z toho, co ses naučila na fakultě, jsi při výuce využila?

Třeba právě v angličtině jsme vyplňovali cvičení v pracovních sešitech a našli jsme nesrovnalosti ve fonetice, tak jsem rovnou využila to, co mě na katedře naučili a vše vysvětlila. Angličtina je na pajdáku skvělá, ve znalostech jazyka se posouvám mílovými kroky. Naopak bych ocenila, kdybychom v předmětech společného základu vyzkoušeli další praktické dovednosti, třeba jak vyplnit třídní knihu, nebo alespoň dělat něco více užitečného, co doopravdy někdy budu potřebovat.

Studenti díky novému „společnému základu“ vyrazí na praxi už ve druháku. Není to brzo?

Čím dřív zjistíte, jestli je ta práce pro vás, najdete se v ní, tím líp. Tahle zkušenost je pro každého, kdo přemýšlí o učení druhých, naprosto nezbytná. A vůbec nevadí, když zjistí, že to pro něj není. Včas si totiž uvědomí, že se má vydat jiným směrem.

Proč sis ke studiu vybrala právě angličtinu a zeměpis?

Důvodů je spousta. Angličtinu miluji, je to motor, který mě žene dál. Negativní, ale o to významnější motivací pro studium byla má angličtinářka na základní škole. Nutila nás si látku zapamatovat, ne pochopit. To mi vadilo. Uvědomila jsem si, že když chci změnu, musím začít u sebe. Tak jsem šla na pedagogickou fakultu. Zeměpis jsem si přibrala proto, že mám ráda cestování a na gymnáziu jsem měla výborného učitele.

Budeš pokračovat v magisterském studiu?

Určitě. Ještě teď na bakaláři se ale chystám na Erasmus. Vyrazím studovat angličtinu do Portugalska. Chci se inspirovat tím, jak pracují učitelé v jiných zemích.

Co tě na učení druhých nejvíc baví?

Doučuji šest let angličtinu a to mě opravdu naplňuje. Nechci, aby si lidi něco jen zapamatovali, ale aby to pochopili. Osvědčilo se mi vést se studenty „Sokratovský dialog“, tedy s nimi rozebírat, třeba kdy použít různé anglické časy tak, aby pomocí otázek přišli na pravidla sami.

*Bára absolvovala předmět **Asistentická praxe-asistent pedagoga**, který garantuje Katedra pedagogiky PedF MU. Jde zpravidla o první praxi, již bakalářští studenti zažijí. Ale zdaleka ne poslední. Pedagogická fakulta totiž spustila novou profesní přípravu budoucích učitelů (tzv. společný základ), která klade velký důraz na praxi. Většinu jejích předmětů zajišťuje právě naše katedra. **Podívejte se, jak inovujeme vzdělávání učitelů v bakalářském a magisterském studiu.***